

ENVIAMENT DE DINERS AL FILL RESIDENT A ESPANYA: ES CONSIDERA DONACIÓ I QUINES IMPLICACIONS FISCALS TÉ?

És habitual que persones residents a Espanya rebin transferències de diners dels seus pares que viuen a Itàlia. Aquest tipus d'operacions planteja un dubte molt freqüent: si la donació de diners als fills a Espanya es considera donació a efectes fiscals i si existeix obligació de pagar impostos.

A continuació, analitzem aquesta qüestió de manera clara i accessible, atenent exclusivament la normativa aplicable.

QUAN LA DONACIÓ DE DINERS ALS FILLS A ESPANYA TÉ LA CONSIDERACIÓ DE DONACIÓ?

Perquè una entrega de diners es consideri una donació, és necessari que concorrin determinats elements. En particular, s'ha de tractar d'una transferència realitzada **sense obligació de restitució**, de manera voluntària i per **pur ànim de liberalitat**.

És a dir, no ha d'existir contraprestació ni causa diferent que la justifiqui, com succeiria en el cas d'un préstec.

Quan un progenitor envia diners al seu fill sense expectativa de devolució, l'operació té, des del punt de vista fiscal, la naturalesa de donació.

FISCALITAT DE LES DONACIONS ENTRE PARES I FILLS A ITÀLIA

A Itàlia, l'impost sobre donacions entre pares i fills només s'aplica quan el valor de la donació supera **un milió d'euros**, tributant l'excés al **4 %**.

Com a conseqüència, en molts supòsits la donació realitzada a Itàlia no queda subjecta a tributació.

No obstant això, aquesta circumstància **no resulta determinant** quan el beneficiari de la donació resideix a Espanya.

LA RESIDÈNCIA DEL BENEFICIARI: UN ELEMENT CLAU

Cal recordar que el conveni per evitar la doble imposició fiscal entre Itàlia i Espanya no regula l'impost sobre successions i donacions [1], motiu pel qual cada Estat aplica la seva pròpia normativa interna.

A més, cada Estat és lliure d'adoptar la seva pròpia normativa tributària i, per tant, els criteris d'aplicació de l'impost poden ser diferents. Així, si bé és cert que tant a Espanya [2] com a Itàlia [3] el subjecte passiu de l'impost per la donació és el beneficiari de la mateixa, els principis en base als quals es considera exigible l'impost sobre donacions difereixen.

Per això, és aconsellable atendre la normativa espanyola i no confiar excessivament en el coneixement de la pràctica fiscal italiana.

BÉNS I DRETS SUBJECTES A L'IMPOST

La legislació espanyola estableix que els donataris residents a Espanya tributen per **obligació personal**. Això implica que han de declarar i tributar a Espanya per tots els béns o drets adquirits [4] per donació, amb independència d'on es trobin situats o del país de procedència dels fons.

En conseqüència, una persona resident a Espanya haurà de declarar la donació rebuda de l'estranger i pagar l'impost corresponent a Espanya, fins i tot quan s'hagin satisfet impostos en el país d'origen, llevat que existeixi una previsió específica en un conveni internacional.

Si el beneficiari no és resident a Espanya, tributarà per **obligació real**, únicament respecte dels béns o drets situats, exercitables o exigibles en territori espanyol. [5]

EXISTEIX RISC DE DOBLE IMPOSICIÓ?

Encara que no hi hagi un conveni específic que reguli les donacions, la normativa espanyola preveu un mecanisme que permet deduir totalment o parcialment l'impost pagat a l'estranger, evitant així que el contribuent suporti una doble càrrega fiscal efectiva. [6]

ABSÈNCIA DE MÍNIM EXEMPT A ESPANYA

A diferència del que succeeix a Itàlia, la normativa estatal espanyola no estableix cap llindar mínim per sota del qual una liberalitat quedi exclosa de tributació. Per tant, qualsevol entrega de diners pot tenir la consideració de donació a efectes fiscals, amb independència del seu import.

Fins i tot aportacions de quantia reduïda poden quedar subjectes a l'impost si concorren els requisits propis d'una donació.

IMPORT DE L'IMPOST SOBRE DONACIONS SEGONS LA COMUNITAT AUTÒNOMA

L'import final a pagar dependrà de la Comunitat Autònoma de residència del donatari, ja que l'impost sobre successions i donacions està cedit a les Comunitats Autònomes, que poden regular reduccions i bonificacions pròpies.

Així, per exemple, a la Comunitat de Madrid, determinades donacions de pares a fills, formalitzades en escriptura pública i destinades a finalitats concretes, poden beneficiar-se d'una reducció del **100 %** fins a determinats imports.

A Catalunya, en canvi, la donació per a l'adquisició del primer habitatge habitual pot gaudir d'una reducció del **95 %**, però únicament fins a **60.000 euros** i sempre que es compleixin requisits molt estrictes relatius al termini d'adquisició, a l'edat del beneficiari i al seu nivell d'ingressos. A més, en aquesta Comunitat Autònoma s'ha de tenir en compte el patrimoni preexistent del donatari per al càlcul de l'impost.

TERMINI PER DECLARAR I PAGAR L'IMPOST

Amb caràcter general, el termini per presentar l'autoliquidació de l'impost sobre donacions i efectuar el pagament corresponent és de **30 dies hàbils** des de la data de la donació, excloent dissabtes i festius.

No obstant això, algunes Comunitats Autònomes estableixen un termini d'**un mes natural**, en aquest cas no s'exclouen els dies no laborables. Resulta, per tant, imprescindible comprovar la normativa autonòmica aplicable en cada cas.

CONSEQUÈNCIES DE NO DECLARAR LA DONACIÓ

La manca de declaració d'una donació pot generar conseqüències rellevants. En primer lloc, l'entitat bancària pot bloquejar els fons rebuts si detecta l'entrada d'una suma significativa sense justificar i requerir explicacions al titular del compte.

A més, l'omissió de l'autoliquidació pot donar lloc a un procediment de comprovació per part de l'Agència Tributària, amb la imposició de sancions que poden arribar fins al **150 %** de l'impost, a més del pagament de la quota tributària i dels interessos corresponents.

TERMINI DE PRESCRIPCIÓ DE L'IMPOST

L'[article 25.1 de la Llei de l'ISD](#) remet a la normativa sobre prescripció prevista a la Llei General Tributària ([articles 66](#) i següents), de manera que el termini serà de 4 anys des del venciment del termini reglamentari per a la presentació de la declaració tributària.

En conseqüència, el termini total serà de **4 anys i 30 dies hàbils** (o **un mes**) des de la data en què es va rebre la donació.

ALTERNATIVES A LA DONACIÓ: EL PRÉSTEC FAMILIAR

És possible enviar diners a un fill resident a Espanya sense que l'operació tributi com a donació, per exemple, mitjançant un **préstec**.

Tanmateix, per evitar que l'Administració tributària requalifiqui l'operació com a donació, és essencial que el préstec estigui correctament estructurat i formalitzat des de l'inici.

En cas contrari, l'Agència Tributària podria considerar que es tracta d'una **donació encoberta** i exigir l'impost corresponent, juntament amb les sancions previstes.

El present article té caràcter merament informatiu i no constitueix assessorament legal. Per a l'anàlisi d'un cas concret, es recomana consultar amb un professional especialitzat.

Consultes

[1] **Llei de 29 de setembre de 1980 núm. 663.** Ratificació i execució del conveni entre Itàlia i Espanya per evitar la doble imposició, signat a Roma el 8 de setembre de 1977.

[2] **Article 5. Llei 29/1987, de 18 de desembre,** de l'Impost sobre Successions i Donacions (LISD). Subjectes passius. Estaran obligats al pagament de l'Impost en qualitat de contribuents, quan siguin persones físiques: a) En les adquisicions *mortis causa*, els causahavents.

[3] **Article 5. Text refós de 31/10/1990 núm. 346** – Text refós de les disposicions relatives a l'impost sobre successions i donacions (TUISD). Subjectes passius. 1. L'impost és degut pels hereus i legataris en les successions, pels donataris en les donacions i pels beneficiaris en les altres liberalitats *inter vivos*.

[4] **Article 6. LISD. Obligació personal.** 1. Als contribuents que tinguin la seva residència habitual a Espanya se'ls exigirà l'impost per obligació personal, amb independència d'on es trobin situats els béns o drets que integrin l'increment de patrimoni gravat.

[5] **Article 7. LISD. Obligació real.** Als contribuents no inclosos en l'article immediatament anterior se'ls exigirà l'impost, per obligació real, per l'adquisició de béns i drets, qualsevol que sigui la seva naturalesa, que estiguin situats, puguin exercitar-se o haguessin de complir-se en territori espanyol, així com per la percepció de quantitats derivades de contractes d'assegurances sobre la vida quan el contracte hagi estat realitzat amb entitats asseguradores espanyoles o s'hagi celebrat a Espanya amb entitats estrangeres que hi operin.

[6] **Article 23 LISD.**